

Posudek diplomové práce Lenky Klimešové

Perspektivy mediace v civilních věcech

Předložená práce o rozsahu 53 stran vlastního textu zpracovává téma, které je aktuální jak v rámci EU (Směrnice Evropského Parlamentu a Rady o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech), tak i v domácím měřítku, neboť se právní úprava mediace v netrestních věcech u nás připravuje. Diplomantka vychází z bohaté literatury (seznam pramenů zabírá 4 strany), podává přehled právní úpravy mediace v Rakousku, Slovensku a Německu (zajímavé jsou informace o německých druzích mediačního řízení) a kriticky se zabývá připravovanou právní úpravou v České republice. Práce je dobře systematicky členěna do šesti částí, s anglickým resumé.

Cíl práce je dobře vyjádřen hned v Úvodu, diplomantka chce představit mediaci, její charakteristiku, možnosti využití v civilní oblasti, základní principy. Přitom zdůrazňuje, že je mediace mezioborový – nejen právní – institut, který však vyžaduje podle převažujících názorů též právní regulaci. V tom ovšem se právě skrývá problém. Mediace je v současné době nahlížena jako jeden z prostředků ulehčení soudům, jako alternativa soudního řízení, což se jen obtížně propojuje s požadavkem neformálnosti, který je tomuto způsobu odstraňování sporů vlastní.

Práce je značně popisná (ve smyslu excerpte jednotlivých dokumentů). Obsahuje proto i vzájemně rozporná tvrzení (např. na str. 9 se tvrdí, že může jít jen o práva, s nimiž lze volně disponovat, s čímž je ovšem návrh české právní úpravy v příkrém rozporu, aniž by to bylo konstatováno). Někde má výklad až podobu referátu či zprávy (např. o průběhu semináře „Praktické otázky přeshraniční mediace“ – kap. 4.5). Tato metoda vede také k tomu, že se jednotlivé dílčí otázky opakují na více místech (např. o problému zachování důvěrnosti informací poskytnutých mediátorovi se píše nejméně na pěti místech – str. 5, 33, 37, 46, 47, aniž bychom se dobrali jasného stanoviska).

Naproti tomu je třeba diplomantce jako klad přiznat, že prokazuje dobrý přehled o materii, že mnohde vyjadřuje vlastní názor, ať už se s ním ztotožňuje (např. když na str. 31 označuje nařízení mediace soudem – dle Směrnice EU – za rozporné se zásadou dobrovolnosti, jinak proklamovanou), nebo nikoli (např. když diplomantka opakovaně požaduje povinné pojištění odpovědnosti mediátora, přičemž není jasné – a to zřejmě nejen diplomantce, ale všeobecně – za co by mediátor měl odpovídat, když má strany sporu jen přivést k jejich vlastní dohodě).

Je evidentní, že z právního hlediska panuje v oboru mediace mnoho nejasností, takže nelze diplomantce vytýkat nejasnosti, jichž se dopouští ona sama. Již to, že shromáždila řadu poznatků a vyslovených názorů či námětů, je záslužné. Jako téma obhajoby navrhuji „rodinné spory“ a mediace, tak jak jsou pojaty v návrhu zákona (str. 48 an diplomové práce).

Návrh klasifikace: velmi dobře.

V Praze, dne 2.9.2009

Prof. JUDr. Alena Winterová, CSc.
vedoucí diplomové práce